

Keskuspankin rooli koronaviruksen aiheuttamassa kriisissä: tilanne 17.3.

Eduskunnan talousvaliokunta 17.3.2020

Terveys ensin

- Pandemiassa ensisijainen asia on kansalaisten terveys
 - Terveysuhkien rajoittamisessa vastuu on poliittisilla päätöksentekijöillä, asiantuntijoita kuunnellen
- Viruksen leviämisen ehkäisytoimilla on toisaalta merkittäviä vaikutuksia talouden toimintaan
 - Niihin reagoitaessa on rooli myös keskuspankeilla

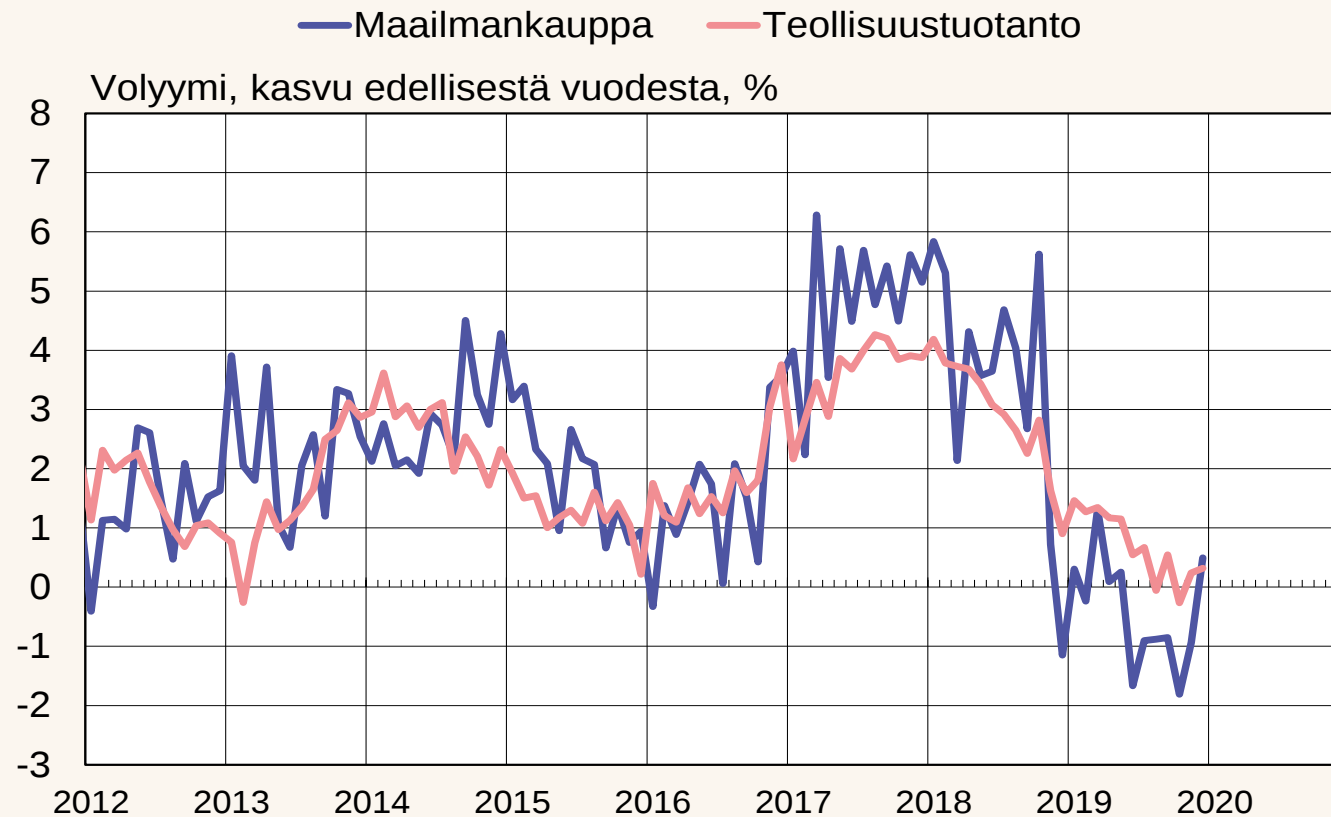
Taloudelliset vaikutukset osuvat yrityksiin laajasti

- Yritysten tuotantovaikeudet
 - Tuotantoa voi estää pula mm. komponenteista ja työntekijöistä
- Kysyntä yritysten tuotteita kohtaan vähenee
 - Asiakkaat vähentävät hankintoja, yritysten investoinnit lykkääntyvät
 - Kotitalouksen ja yritysten kysyntää vähentävät: rajoitukset, tartunnan pelko, epävarmuus tulevasta ja tulonmuodostuksen heikkeneminen
- Vaikutukset iskevät laajasti palveluihin ja teollisuuteen, mutta ne ovat erilaisia eri yrityksissä

Vaikutukset osuvat myös kotitalouksiin ja pankkeihin

- Kotitaloudet
 - Tulokehitys uhkaa heikentyä osalla kotitalouksista
 - Monien työpaikat ja siten tulot ovat vaarassa
- Pankit
 - Vaikeudet uhkaavat osaa asiakkaista ja toisaalta rahoituksen saatavuutta kansainvälisesti
 - Pankkien rooli tärkeä yritysten ja kotitalouksien luotottajina kriisin aikana
- Kaiken kaikkiaan liikkumis- ja kokoontumisrajoitusten suorat vaikutukset talouteen ovat väliaikaisia. **Mutta pidempiaikaisia vaikutuksia voi seurata, jos moni yritys tai pankki joutuu vaikeuksiin: konkurssreja, työttömyyttä, menetettyä hyvinvointia.**

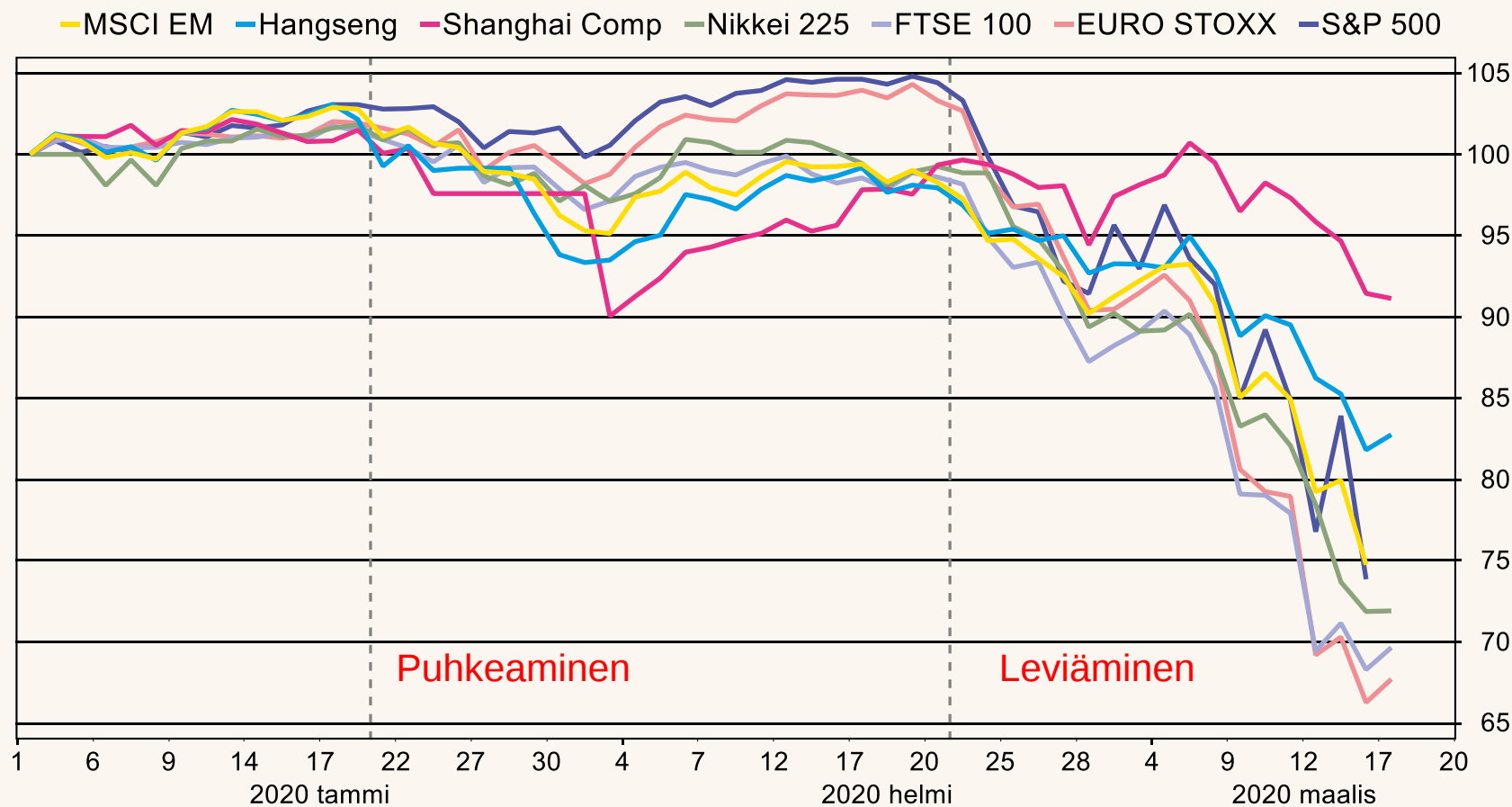
Maailmankaupan ja teollisuustuotannon kehitys vaimeaa jo viime vuonna – koronavirus on heikentänyt voimakkaasti tämän vuoden näkymiä

Lähteet: CPB, Macrobond.

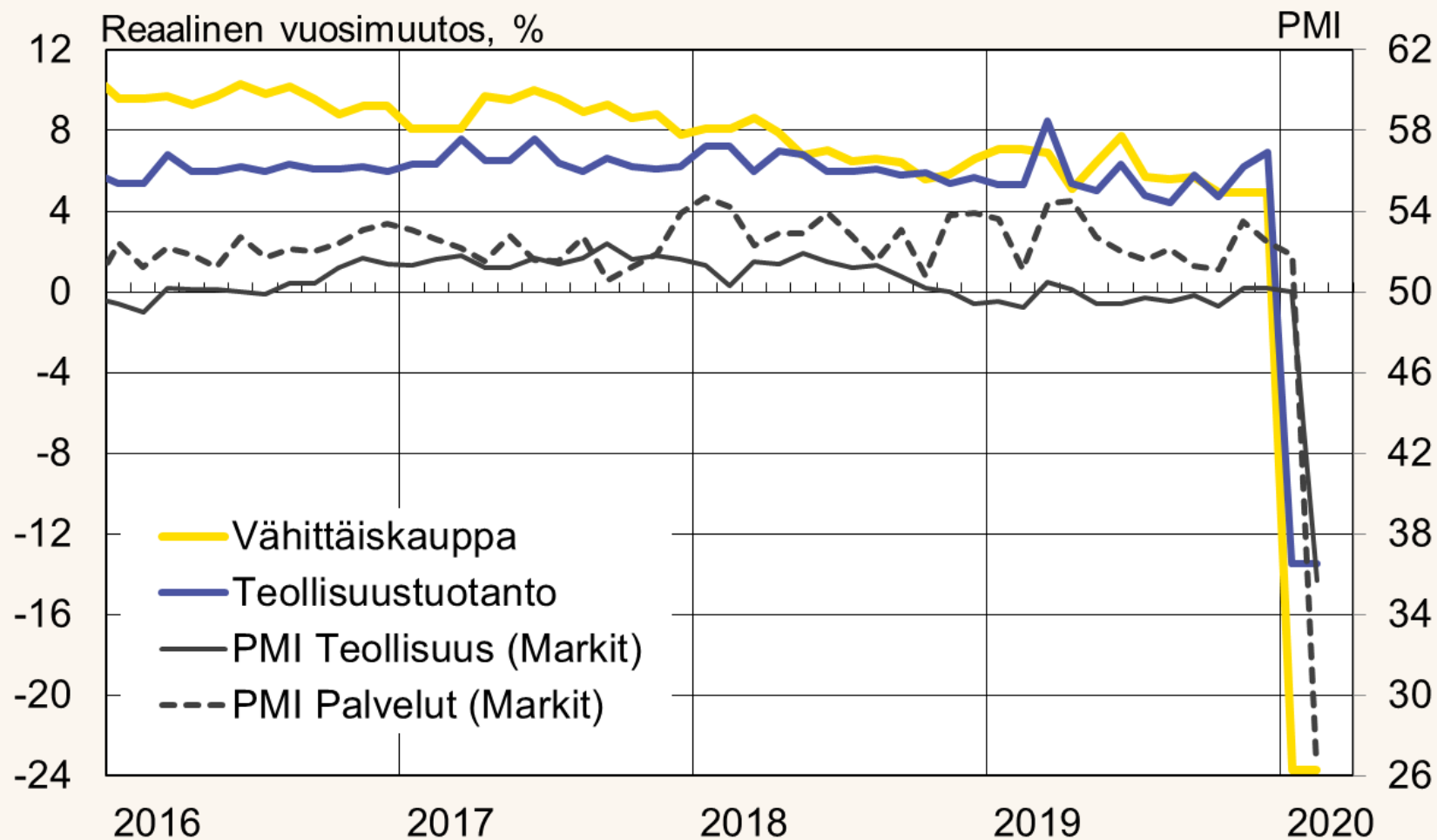
37072@mkteol%

Osakemarkkinat laskeneet voimakkaasti koronaviruksen levittyä Kiinan ulkopuolelle; Euroopassa viime viikko huonoin sitten vuoden 2008

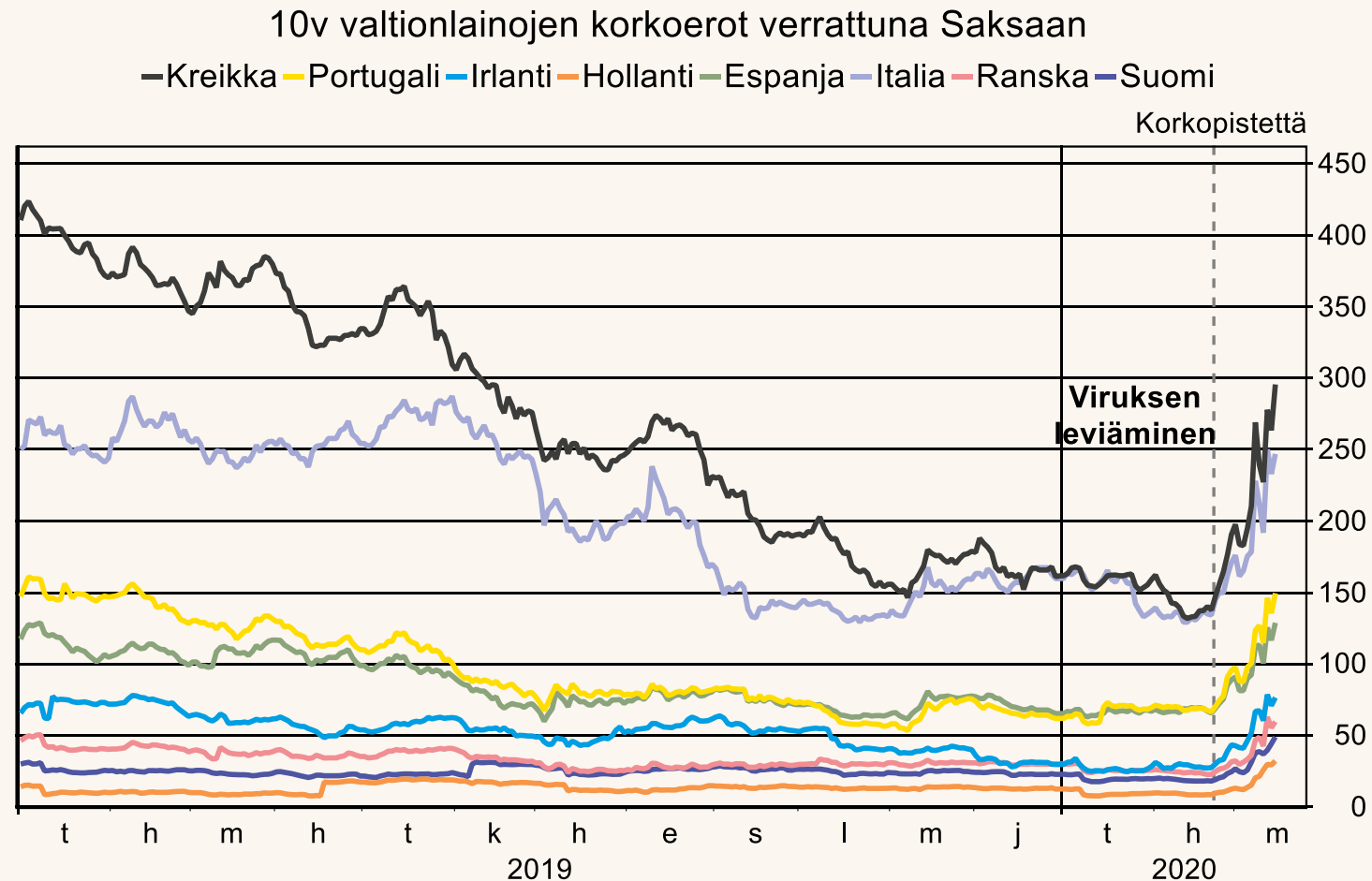
Lähde: Bloomberg.

Kiinan talouskasvu romahti tammi-helmikuussa – talouden aktiviteetti yhä noin 70% normaalista

Lähde: Macrobond, CEIC

Euroalueen valtionlainojen korkoerot Saksaan ovat leventyneet vuoden 2019 alkupuoliskon tasolle

Lähde: Bloomberg.

Suomen talous ajautuu taantumaan koronaviruksen takia

- Suomen BKT supistuu kuluvana vuonna sekä heikentyneen suhdanteen että koronavirusepidemian seurauksena
- Epidemian vaikutukset eivät vielä heijastu Suomen talouskasvua ennakoiviin tilastotietoihin, mutta on selvää, että ne tulevat heikkenemään jyrkästi lähikuukausina
- Taantuman syvyyttä ja kestoja on toistaiseksi hyvin hankalaa arvioida, mutta Kiinan talouskehitys alkuvuonna voi antaa osviittaa mittaluokasta
- Suomen Pankki julkaisee 18.3. laskelmia koronaviruksen vaikutuksista Suomen talouteen

EKP:n 12.3. rahapoliittisilla toimilla ylläpidetään sujuvaa luotonantoa reaalityaloudelle

- 1) Ylimääräiset pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot (LTRO)
 - Euroalueen rahoitusjärjestelmälle tarjotaan välitöntä rahoitustukea
- 2) Kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot, osa III (TLTRO III)
 - Kaikissa avoinna olevissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa ehdot muutetaan paljon suotuisammiksi kesäkuusta 2020 kesäkuuhun 2021.
 - Turvataan pankkijärjestelmän häiriötön luotonantokyky kotitalouksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille
- 3) Uudet omaisuuseräostot (APP)
 - Uusia omaisuuseräostoja varten varataan 120 miljardia euroa lisää v. 2020, jotta yksityisen sektorin osto-ohjelmien vaikutus pysyy vahvana.
 - Turvataan valmius torjua markkinahäiriöt kaikissa osto-ohjelmaluokissa
 - Tuetaan yritysten markkinarahoituksen saantia

Koronavirukseen liittyvät pankkivalvonnan toimet

- Euroopan keskuspankki kertoi 12.3. sen suorassa valvonnassa olevien pankkien mahdollisuuksista joustaa tietyistä lisäpääoma- ja likviditeettivaatimuksista, ml. Pilari 2 -lisäpääomavaatimuksen täyttäminen
- Valvontaelimen toimilla helpotetaan pankkien pääomatilannetta ja toimintaa koronavirusepidemian aikana
- Tavoitteena on, että pankit kykenevät jatkuvasti hoitamaan tehtäväänsä reaalitalouden rahoittajina

Talouspolitiikan reaktiot kansainvälisesti

- Talouspolitiikassa tehokkaimpia ovat toimet, jotka
 - voidaan toteuttaa hyvin nopeasti: heti tai lähiviikkoina
 - kohdistuvat niihin yrityksiin ja kotitalouksiin, joiden tilanne on vaikeutunut
 - tukevat luotonsaantia
- Finanssipolitiikassa tarpeen eurooppalainen koordinaatio
 - vientiä tai ulkomaisten tuotantopanosten saatavuutta ei voi elvyttää kotimaisin toimin, mutta yhteisin toimin voi

Yhdysvaltain Federal Reserven järeät toimet 15.3.2020

- Fed Funds rate laskettiin 0 – 0,25 %:iin
- Netto-ostoja kasvatetaan
 - 500 mrd. valtionlainoja
 - 200 mrd. MBS
- Lisäksi laajennettiin repo-operaatioita
- Discount Window
 - -150 kp -> 0,25 %:iin
 - 90 päivän ajan
- Vähimmäisvarantovaade laskettiin 0 %:iin
- Swap-järjestelyt keskeisimpien keskuspankkien kanssa dollarilikviditeetin turvaamiseksi

Dollarirahoituksen hinta kallistunut: Fed ja muut keskuspankit tehostivat swap-järjestelyä

- EKP, Fed, BoE, BoJ, BoC ja SNB päättivät 15.3. alentaa kansainvälisen valuuttaswap-verkoston kautta myönnettävän dollarirahoituksen korkoa 25 kp. eli tasolle riskitön korko + 25 kp.
- Lisäksi tullaan viikoittain tarjoamaan aiemman yhden viikon operaation lisäksi 84 päivän (3kk) rahoitusta
- Euroalueen pankit voivat hakea tätä dollarirahoitusta eurojärjestelmästä
- Dollarirahoitusta tarjotaan sen puitteissa niin kauan kuin on tarpeen

EKP:n rahapolitiikan keinot eivät ole loppuneet

- Kriisin pitkittyessä EKP voisi laskea edelleen rahapoliittisia korkoja, ottaen kuitenkin huomioon niiden välittömien haittavaikutusten kompensoinnin pankkijärjestelmälle
- EKP voisi edelleen laajentaa arvoperien osto-ohjelmaansa toteuttamalla kohdennettuja arvopaperiostoja sekä kasvattamalla valmiuksiaan ostomäärien suhteen
 - Erityisen tärkeitä on turvata valtion lainamarkkinoiden häiriötön toiminta kaikissa jäsenmaissa ja pitää yllä yritysten markkinarahoitusta
- EKP voisi edelleen laajentaa luotto-operaatioitaan ja keventää niiden ehtoja pankkien edullisen rahoituksen turvaamiseksi ja häiriöttömän lainanannon jatkumiseksi yrityksille ja kotitalouksille

Suomen Pankin uudet toimet koronapandemian vaikutusten lievittämiseksi: yritystodistusten ostot

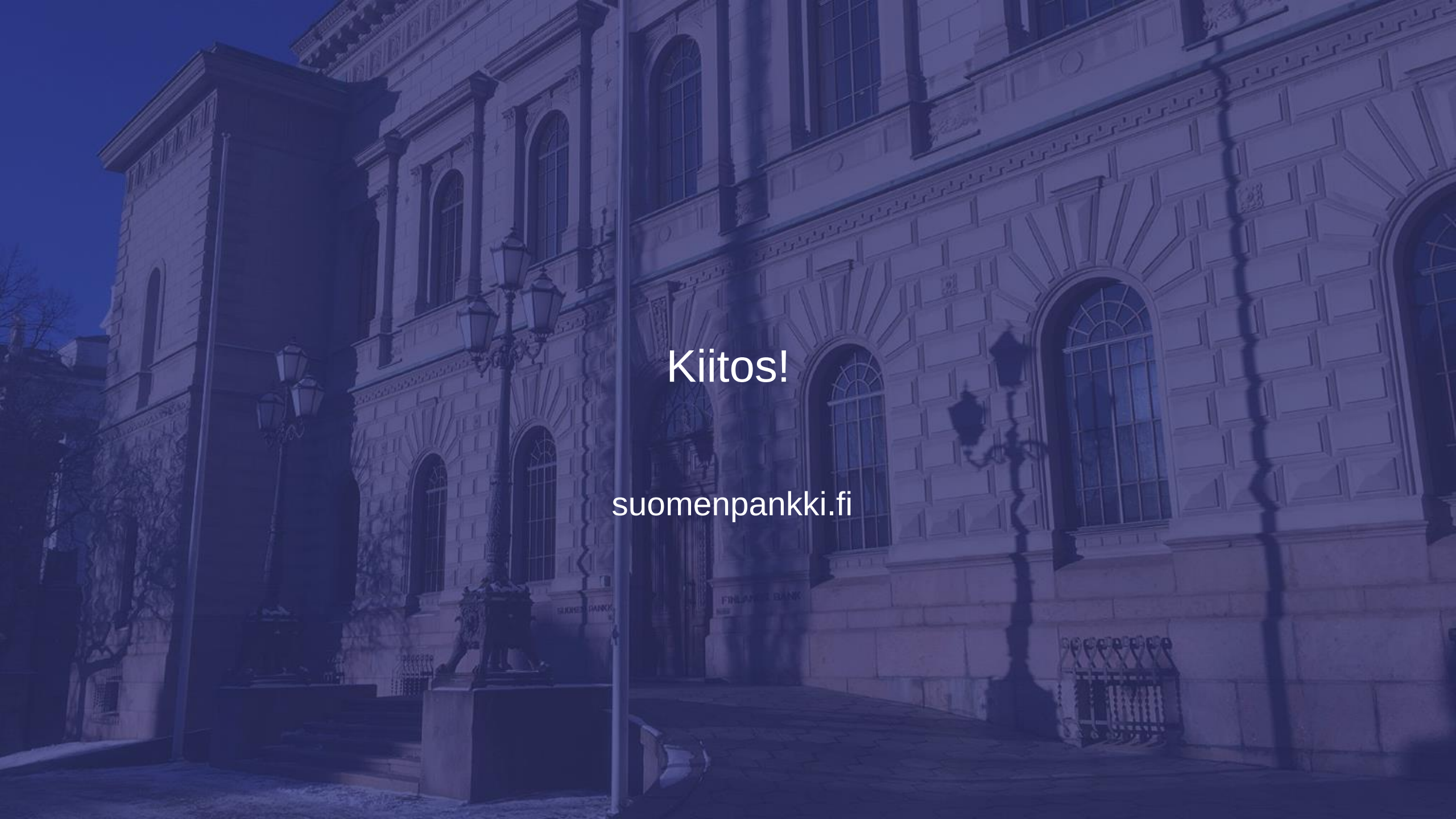
- Lisätään yritysrahoituksen tarjontaa ja turvataan työpaikkoja osana kansallisia ja euroalueen kriisitoimia
- Suomen Pankki käynnistää 17.3. yritystodistusten ostot. Ohjelman koko on ensivaiheessa 500 milj. euroa.
- Ostot helpottavat välillisesti myös pienyritysten rahoitusoloja, kun pankit voivat vapauttaa limiittejä muiden asiakkaiden käyttöön

Pääomavaatimusten pikainen tarkistaminen Suomessa – Fivan johtokunta käynnistänyt työn

- Suomen Pankki ja Finanssivalvonta seuraavat rahoitusmarkkinoiden tilannetta tehostetusti
- Suomen Pankki arvioi paitsi kotimaisten, myös eurooppalaisten ja pohjoismaisten viranomaisten kanssa rahoitusmarkkinoiden vakautta ja erityisesti rahoituksen välittymisen kehitystä
- Finanssivalvonnan johtokunta on käynnistänyt työn kansallisen päätöksenteon piiriin kuuluvien pääomavaatimusten tason pikaiseksi tarkistamiseksi

Yhteenveto

- Koronapandemia johtaa myös Suomessa taantumaa
- Keskeistä turvata yritysten ja kotitalouksien rahoitus
- EKP:n rahoitusoperaatiot tähtäävät siihen
- Hallituksen toimenpidepaketti: Finnveran, VER:in valtuudet
- SP käynnistää uudelleen yritystodistusmarkkinan: 500 me
- Fiva tarkistaa pääomavaatimuksia, jotta tilaa luototukseen
- Yhteistyö pankkien ja työeläkeyhtiöiden kanssa tärkeää
- Eurooppalainen finanssipoliittinen elvytysohjelma Suomen etu

Kiitos!

suomenpankki.fi